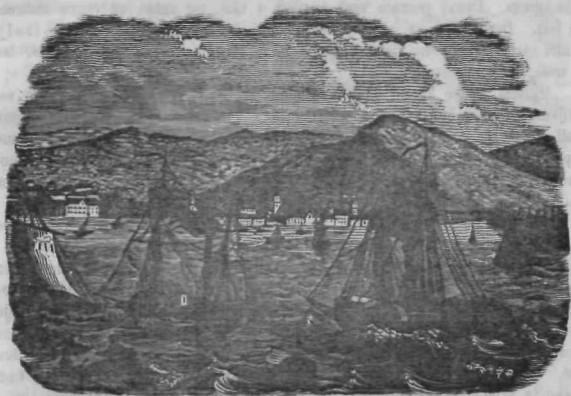

Reka.

Reka je hrvatsko mesto ob jadranskem morji, zato se tudi imenuje „primorsko mesto.“ Cesta v Reko drži preko skalnate soteske, banska vrata imenovane. Poleg ceste v globokej strugi šumi potok Réčica med skalovjem v Fiumaro, katera blizu Reke izvira in se po kratkem toku izliva v morje. Da bi se pot v Reko olajšal, sozidali so pred nekaj leti železnico od Karlovca do Reke, tako da je zdaj Reka tudi s hrvatske strani pripeta svetovnej železnični mreži. Južna železnica se obrne na Šent-Peterske postaji v Reko. Mesto šteje okoli 18000 prebivalcev. Léga ob morji, veliko število različnih domačih in tujih ladij, veselo in živahno gibanje ljudi, vse to daje Reki óno posebno mikalnost, ki se nahaja samo po primorskih mestih.

Reka nij samo prvo trgovsko, nego tudi prvo obrtnijsko mesto na Hrvatskem. Tu vidite velikanske tkalnice za sukno, kožarnice, tovarne za sveče in mjilo, tovarne za rumeni vosek, tobak, cukar i. t. d. Ob morji so imenitne rokodelnice, ki izdelujejo razno blago za opravo ladij. Posebno imeniten je mlin društva, ki se imenuje „Stabilimento commerciale di farine,“ ki vsaki dan zmelje po 500 mernikov žita; dalje tudi papirnica „Smithova in Meynierova“, ki naredi vsako leto po 100.000 rizem papirja v vrednosti do 500.000 goldinarjev.

Reka ima hrvatsko gimnazijo, občno ljudsko šolo, ki je tudi hrvatska, in mornarsko šolo. Kdor je bil v Reki, zná mnogo pripovedati o ladijah v primorskih lókah. Od vseh strani sveta dohajajo ladije v reško pristanišče, naložene z različnim blagóm. V Reki tudi ladije izdelujejo in ravno to je kaj prijetno gledati.

Na pomorskem trgu je navadno vse polno ljudi; vsaki dan se tu kaj novega čuje ali vidi. Tu sém prihajajo ljudje s Krka, Črésa, iz Istre, iz Trsta in od drugod.

Okolica Reke je zelo prijetna. Obmorsko obrežje je povsod obrašeno z drevjem, in to daje človeku prekrasen pogled. Zunaj mesta Reke je goli hrib Trsat s frančiškanskim samostanom in imenitno božjo potjo (Matere božje Lavretanske). Na velikanskej pečini tega hriba so ostanki starega grada Frankopanskega.

I. T.

Male pripovedke.

Dom.

Kadar mine šola, gremo otroci domov. Domá pri ljubih starših sem najraje. Oče so gospodar v hiši ter zapovedujejo, a mati kuhajo in pospravljajo sobe. Domá prebivajo moje ljube sestrice in bratci, s katerimi se najraje igram. Domá poznam vsak kotiček v hiši, ter znam za vsako stvarco, kje leži. Domá smo vsi skupaj: oče, mati in mi otroci, — vsa obitelj. V hiši otroci stanujemo, jemo, pijemo in se igramo, delamo in molimo, ter po noči sladko počivamo.

Zjutraj, ko se naredí dan, vstanemo iz svojih posteljic, oblečemo se, umijemo in opravimo svojo jutranjo molitev. Po končanej molitvi se zberemo okoli mize in mati nam dadó zajutrek. Potem gremo v šolo. O poludne pripravijo mati kosilo, otroci veselo posedemo svoja mesta okoli mize, odmolimo molitev pred jedjo ter potlej zavžijemo jedí, ki nam jih so skuhali ljuba mati. Potlej gremo vsak na svoje delo.

Kadar delo dobro končamo, smemo se igrati. V ta namen se zbiramo na dvorišči ali pa na vrtu, časi tudi zunaj na polji ali v zelenem gozdu.

Solnce zahaja. Kmalu se skrije za gozde in goré. Večer se naredí in nas vabi domov. Kako žalostno je v hiši! Tema nastaja. Oče sedé in počivajo od dela. Mati pletó, brat piše, sestra prede, a babica nam pripoveduje lepe basni in pripovedke. Dekla prinese luč, želi nam dober večer, pogrne mizo k večerji, potlej večerjamo, izmolimo sveti rožni venec ter se spravimo spat. Kdor je po dnevi pridno delal in se pošteno obnašal, ta po noči tudi sladko in mirno počiva.

D. Jurša.

Zvonik.

Nij davno tega, da me vzame cerkovnik s seboj v zvonik in mi pokaže véliki zvon, ki ob nedeljah in praznicah vabi pobožne ljudi v cerkev k svetej maši.

Tu sem videl, da zvonovi visé na zelo trdnih železnih okovih. Mislim sem si: ná, zdaj in zdaj odprè veliki zvon svoja usta, da pokliče s svojim milim glasom spodaj idoče ljudi v hišo božjo.

A cerkovnik me popelje še višje, in kmalu dospeva tja gori do ure, ki se za najin prihod niti ne zméni, ter po svojej stari navadi brez prenehljeja vedno ponavlja svoj dolgočasni „tik, tak, tik, tak.“ Ko pridem še višje gori, tja do one male line, ter pogledam doli, zapazim široke planjave in zelene gozde. Zelo sem se čudil, kako nizko so ležale hiše pod menoj. A ljudje, ki so hodili spodaj po cesti, bili so za polovico manjši, nego-li navadno. Nu, vendar še nijsem bil na najvišjem mestu cerkvenega zvonika.